

POSTANOWIENIE

10 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 10 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku H. S. i J. S.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta Gliwice i T. spółki akcyjnej w K.

o zasiedzenie służebności gruntowej,

na skutek skargi kasacyjnej H. S. i J. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach

z 13 kwietnia 2022 r., III Ca 153/21,

I. odrzuca skargę kasacyjną;

II. zasądza solidarnie od wnioskodawców H. S. i J. S. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 kwietnia 2022 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach po rozpoznaniu apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach z 18 grudnia 2020 roku sprostował komparycję zaskarżonego postanowienia (pkt 1.), zmienił je w pkt. 1 i 3 oddalając wniosek o zasiedzenie służebności gruntowej i rozstrzygając o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego (pkt 2.) i zasądził od wnioskodawców na rzecz uczestnika koszty postępowania odwoławczego (pkt 3.).

Powyższe postanowienie zostało w zakresie rozstrzygnięć z pkt 2. i 3. zaskarżone skargą kasacyjną przez wnioskodawców, którzy domagali się „uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia w zaskarżonej części i rozstrzygnięcia co do istoty”.

Uczestnik T. spółka akcyjna w K. w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania ewentualnie o oddalenie skargi i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Uczestnik Skarb Państwa – Prezydent Miasta Gliwice, reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł w pierwszej kolejności o jej odrzucenie i o zasądzenie od wnioskodawców kosztów postępowania kasacyjnego, a na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku - o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie oraz – w przypadku każdego z tych rozstrzygnięć - o zasądzenie od wnioskodawców kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawców podlega odrzuceniu jako obarczona nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

Wskazany przez wnioskodawców zakres zaskarżenia nie pozostaje w korelacji ze sformułowanymi w skardze wioskami. Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej należy m.in. wskazanie czy orzeczenie, od którego jest wniesiona skarga, zostało zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), a także sformułowanie wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Zamieszczenie w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z pominięciem oznaczenia zakresu żądanego uchylenia lub zmiany stanowi istotną wadę skutkującą odrzuceniem skargi *a limine* (zob. postanowienia SN: z 26 września 2022 r., I CSK 1563/22; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 8 maja 2008 r., V CZ 26/08, z 19 marca 2009 r., II UZ 9/09, z 24 marca 2024 r., I CSK 653/23; z 20 grudnia 2023 r., I CSK 2389/23).

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy zaskarżając postanowienie sądu drugiej instancji, nie sprecyzowali wniosku o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Wadliwie sformułowali również wniosek ewentualny. Określenie zakresu zaskarżenia oraz wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia stanowi przedmiot odrębnych wymogów formalnych skargi kasacyjnej, co oznacza, że strona powinna w obu tych kwestiach odrębnie sformułować własne stanowisko (zob. postanowienia SN z: 15 września 2020 r., V CSK 116/20, 24 marca 2024 r., I CSK 653/23). Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym od orzeczenia, które jest już prawomocne. Oznacza to, że jakkolwiek ingerencja w treść rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji musi być poprzedzona formalnym uchyleniem zaskarżonego wyroku (postanowienia co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym), w całości lub w części, stosownie do żądanego zakresu uchylenia. Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku musi być skorelowany z żądaniem uchylenia wyroku (w całości lub w części). Brak takiej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej (zob. postanowienia SN: z 12 października 2007 r., V CSK 309/07; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 21 kwietnia 2021 r., IV CSK 58/21, z 24 marca 2024 r., I CSK 653/23). Skarżący w skardze kasacyjnej nie wskazali zakresu żądanego uchylenia postanowienia Sądu Okręgowego, co jest o tyle istotne, że orzeczenie to zostało zaskarżone jedynie częściowo. W szczególności wniosek o „uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (...)” nie może być ani utożsamiany z żądaniem uchylenia orzeczenia Sądu drugiej instancji w określonej części, ani uzupełniany założeniem, że zakres żądanego uchylenia odpowiada wskazanemu przez stronę zakresowi zaskarżenia orzeczenia skargą kasacyjną, tym bardziej wobec złożoności zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy miał na uwadze, że jedynie uczestnik Skarb Państwa wniósł o odrzucenie skargi kasacyjnej wnioskodawców i o zasądzenie w związku z tym kosztów postępowania kasacyjnego. Podstawę prawną orzeczenia w tym przedmiocie stanowi art. 98 § 1 w zw. z art. 99 k.p.c., art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o *Prokuraturii*

Generalnej Skarbu Państwa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 762 z późn. zm.) i przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.).

[SOP]

[ms]